

Planbeskrivning

Detaljplan för

Del av Björkfors 1:228 m. fl.

Hemavan, Storumans kommun

Upprättad av WSP Samhällsbyggnad 2016-08-25

Till planen hör:

- Plankarta
- Illustrationskarta
- Planbeskrivning
- Behovsbedömning för MKB
- Fastighetsförteckning
- Samrådsredogörelse

Medverkande

Storumans kommun

Miljö-och samhällsbyggnadsnämnden
923 81 Storuman
e-post: mbn@storuman.se
tfn: 0951-14000

Kommunens handläggare:

Ulrika Kjellsdotter
e-post: ulrika.kjellsdotter@storuman.se
tfn: 0951-14071

WSP

WSP Samhällsbyggnad
Landsvägsallén 3
851 22 Sundsvall

Uppdragsansvarig:

Fredrik Spjut
e-post: fredrik.spjut@wspgroup.se
tfn: 010-722 66 80

Handläggare:

Emelie Edström
e-post: emelie.edstrom@wspgroup.se
tfn: 010-722 90 76

PLANFÖRFARANDE

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden (MSBN) beslutade 2015-10-21 § 140 (Dnr 2015.0543) att detaljplan ska upprättas för Björkfors 1:228 och att planen ska hanteras med standardförfarande.

Aktuell detaljplan handläggs med normalt planförfarande enligt PBL 2010:900. Planprocessen regleras i plan- och bygglagens 5:e kapitel. Förfarandets olika steg redovisas nedan:

Samråd. *Dialog med Länsstyrelsen, berörda myndigheter, berörda kommuner, kända sakägare och boende, föreningar, allmänhet med flera. Syftet med samrådet är att förbättra beslutsunderlaget och att ge möjlighet till insyn och påverkan.*

Samrådsredogörelse. *Efter samrådet sammanställs inkomna synpunkter i en samrådsredogörelse. Handlingarna revideras då det bedöms vara relevant.*

Granskning. *Innan planen antas ska kommunen låta förslaget till detaljplan granskas. Den som vill lämna synpunkter på förslaget ska göra detta skriftligen.*

Granskningsutlåtande. *Efter granskningstiden sammanställs inkomna synpunkter i ett granskningsutlåtande. Handlingarna revideras då det bedöms vara relevant.*

Antagande. *Detaljplanen antas av Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden.*

Laga kraft. *Om inget överklagande inkommit tre veckor efter antagandet vinner detaljplanen laga kraft. Bygglöv kan därefter medges.*

PLANENS SYFTE

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra byggnation av två eller tre stycken bostäder med tillhörande komplementbyggnader på delar av fastigheten Björkfors 1:228.

BAKGRUND

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden (MSBN) beslutade 2015-10-21 § 140 att inleda planläggning av Björkfors 1:228 för bostadsändamål. Området ligger centralt i Hemavans samhälle och angränsar till Europaväg 12 (Blå vägen) i öster och Kvarnbäcken i sydost.

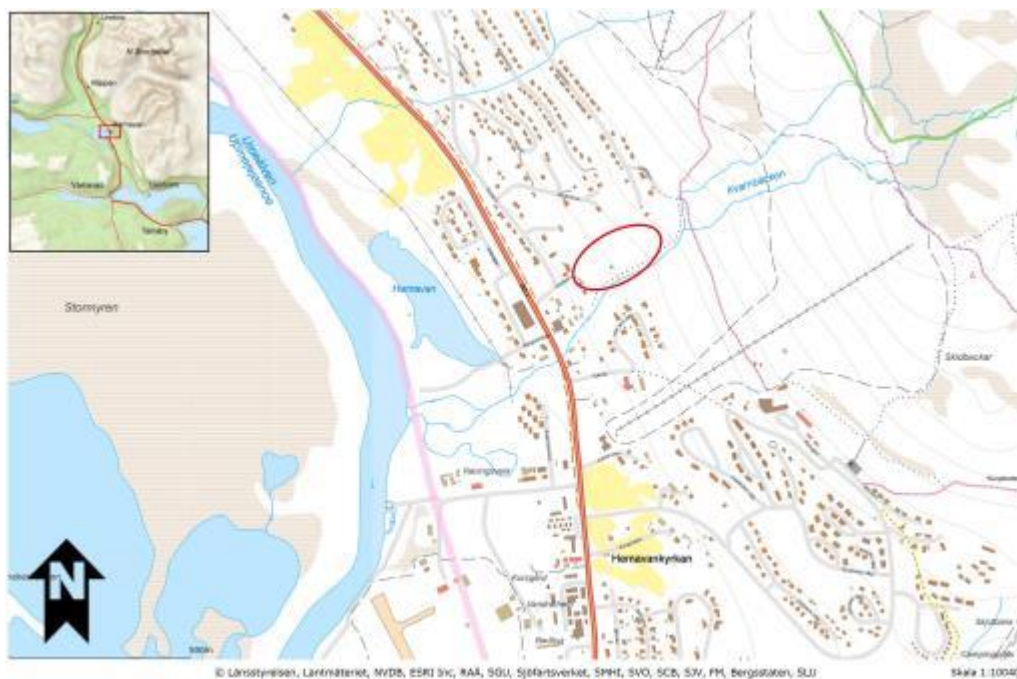
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2015-10-21, § 140 (Dnr 2015.0543) att:

- att påbörja arbetet med att upprätta detaljplan,
- att detaljplanen handläggs genom standardförfarande,
- att detaljplanens genomförande inte medför betydande miljöpåverkan och någon fullständig MKB till detaljplanen kommer inte att utarbetas.

PLANDATA

Områdets läge och areal

Planområdet ligger centralt i Hemavans samhälle och omfattar cirka 1,24 hektar. Hemavan med omnejd har en kuperad terräng med stora höjdskillnader. Området är i sig plant men angränsar i nordost till en bergssida samt i sydost till en djupt liggande bäck. Närmast anslutande väg är Vintervägen i sydost.

Översiktskarta. Aktuellt område markeras med rött.

Markägoförhållanden

Planområdet omfattar del av fastigheten Björkfors 1:228, vilken är i privat ägo. Närliggande fastigheter ägs av flertalet olika privata fastighetsägare.

TIDIGARE BESLUT

Riksintressen

Planområdet berörs av fyra riksintressen:

- **Riksintresse för naturvård (Vindelfjällen)**
Strax nordost om Hemavan reser sig Norra Storberget som ingår i Vindelfjällens naturreservat som utgör ett Natura 2000-område. Vindelfjällen är ett av Europas största naturreservat och täcker en areal på 555 103 ha.
- **Riksintresse för turism och friluftsliv övriga fjäll**
Turismen och friluftslivet är ett prioriterat område i Storumans kommun. Hemavan är en utgångspunkt för många turister som ska ta sig till

naturreservatet Vindelfjällen. Inom naturreservatet finns bland annat Kungsleden som är en välbesökt vandringsled.

- **Riksintresse för friluftsliv**
Se avsnitt ovan.
- **Riksintresse för kommunikation**
Blå vägen (E12) är en internationell turistväg som är av riksintresse för kommunikation. Vägen sträcker sig från Mo i Rana i Norge, via Umeå till Pudozj i Ryssland.

Föreliggande planärende bedöms inte motverka något av riksintressenas syften.

Strandskydd

Kommunen bedömer att generellt strandskydd inte råder för området med hänvisning till att vattendragen inte finns inritade på Terrängkartan, skala 1:500 000 (karta tillhörande Länsstyrelsens beslut 1999-06-08 att undanta vissa mindre vattendrag och sjöar).

Kulturskydd

Längst med Kvarnbäcken finns Svaltkvarnen (Tärna 1120 i Riksantikvariets fornsök) samt en dammvall (Tärna 1127 i Riksantikvariets fornsök) som är utgör viktiga kulturminnen från den tidiga jordbruksepoken. Kvarnen med omnejd ingår i länets fornvårdsprogram och skyddas i gällande detaljplan som kulturreservat med beteckningen (q). Kulturminnet ansluter till planområdet i sydöst.

Naturskydd

Planområdet berörs inte (med undantag av redovisade riksintressen) av några (kända) värdefulla, eller enligt lag, skyddade naturområden eller objekt. Marken är idag planlagd som naturmark. Någon information om fynd av artskyddade eller rödlistade arter har inte påträffats.

Mellankommunala intressen

Några mellankommunala intressen (med undantag av redovisat riksintresse för kommunikationer) berörs inte av aktuellt detaljplaneförslag.

Översiktliga planer och program

Översiktsplan

En ny översiktsplan för Storumans kommun antogs i maj 2011. Planen ligger till grund för planeringen i kommunen. För Hemavan finns därutöver en fördjupning av översiktsplanen (2011). Förslaget strider inte mot gällande fördjupade översiktsplan.

Detaljplaner och områdesbestämmelser

Befintliga planer

Enligt befintlig detaljplan (kommunens bet 1:31) från 1994 betecknas planområdet som naturmark. Omkringliggande mark är planlagd för bostäder.

Utdrag från gällande detaljplan (1994).

Fördjupad översiktsplan

Enligt den fördjupade översiktsplanen för Hemavan ska permanent bostadsbebyggelse ges hög prioritet i planeringen. Permanentbostäder ska lokaliseras sammanhållet och nära Hemavans servicefunktioner. Björkfors 1:228 är lokaliserad nära samhällets centrum och i tät anslutning till ytterligare fastigheter med permanenta bostäder.

Utdrag från gällande fördjupad översiktsplan (2011).

FÖRUTSÄTTNINGAR, FÖRÄNDRINGAR OCH KONSEKVENSER

Mark- och vattenområden

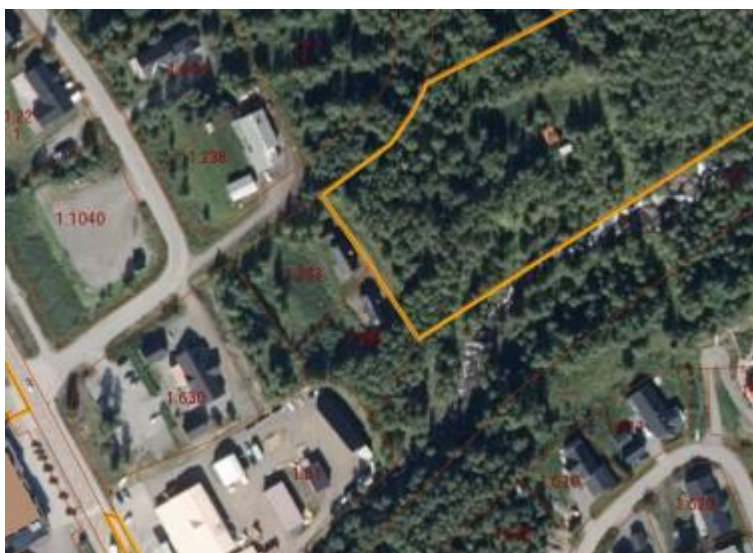
Stads- och landskapsbild

Planområdet ansluter till befintliga bostads- och fritidshusområden. Den nya bebyggelsen ska utformas i enlighet med befintlig bebyggelses arkitektoniska uttryck.

Naturmiljö

Vegetationen i Björkfors 1:228 består av fjällbjörkskog av lavris- och risgrästyp, vilket är en vanligt förekommande vegetationstyp i fjällvärlden. Naturmarken längs med Kvarnbäcken bevaras i sitt nuvarande läge enligt tidigare detaljplan.

Nordost om fastigheten Björkfors 1:228 finns en arenaliknande naturformation som tidigare i historien har använts för olika typer av utomhusevenemang.

Ortofoto över området (planområdet markeras ungefärligt med orange).

Rennäring

Området ligger inom Ubmeje tjeälddies åretruntmarker vilket medför att åtgärder inte får vidtas som innebär avsevärd olägenhet för rennäringen (Rennäringslagen 30 §). Ligger inom område för renens trivselland. I tidigare yttranden från samebyn anser man att det är bättre att koncentrera bebyggelsen nere i Hemavan efter E 12, istället för uppför fjällsluttningarna.

Rekreation och friluftsliv

Planområdet ligger inom riksintresse för friluftsliv och riksintresse för turism och friluftsliv övriga fjäll. Björkfors 1:228 är även nära beläget riksintresse Vindelfjällen. Storumans kommun bedömer att förslaget inte påtagligt kommer att påverka eller skada riksintressena.

Strax öster om planområdet finns en slalombacke med två nedfarter.

Längs Kvarnbäcken löper en stig upp till naturarenan som genom tiderna har använts för olika utomhusevenemang.

Hälsa och säkerhet

VA- och dagvattenutredning

Området ska ingå i kommunens verksamhetsområde för vatten och avlopp. Dagvatten som ej kan tas omhand lokalt avleds i öppna diken.

Förorenad mark

Ingen misstanke finns om att markföroreningar förekommer inom planområdet (enligt länsstyrelsens underlag för potentiellt förorenade områden, MIFO). Om frågan om sanering av förorenad mark blir aktuell ska den hanteras enligt miljöbalkens bestämmelser.

Radon

Förekomsten av markradon har inte undersökts inom området. Byggnader ska utformas så att radonhaltens årsmedelvärde inte överstiger 200 Bq/m³ och gammastrålningsnivån inte överstiger 0,5 µSv/h i rum där personer vistas mer än tillfälligt.

Klimatpåverkan

De pågående klimatförändringarna kommer på sikt öka temperaturen i Hemavan samt troligtvis medföra ökade vattenmängder i Kvarnbäcken. Kommunen bedömer att det inte föreligger någon rasrisk i ravinen till bäcken. Den planerade bebyggelsen lokaliseras centralt i samhället vilket medför att korta bilresor kan reduceras. Den nya bebyggelsen antas inte medföra någon betydande klimatpåverkan.

Bebyggelseområden

Befintliga förhållanden

Marken är i stort obebyggd med undantag för en mindre byggnad. Marken användes tidigare som jordbruksmark sedan nybyggen anlades i mitten av 1800-talet. Fastigheten är centralt belägen i Hemavans samhälle och angränsar till flera fastigheter med permanenta bostäder.

Vy från sydväst mot byggnaden som finns på fastigheten.

Planförslag

I figuren nedan illustreras hur det kan vara möjligt att planera kommande område.

Illustration över möjlig fastighetsindelning och placering av väg.

Byggnadsarean på fastighet får vara högst 240 m² (**e₁**). Därav får fristående uthusbebyggelse inte ha större bruttoarea än 60 m². Tomtmark får inte inrymma mer än en lägenhet.

Byggnader får högst uppföras i en våning och huvudbyggnad får högst ha byggnadshöjd **3,5** meter.

Taklutning får vara lägst 10 grader och får inte vara större än 32 grader.

Avstånd mellan byggnad och väg ska vara minst 6 meter. Avstånd mellan

huvudbyggnad och fastighetsgräns ska vara minst 4 meter och mellan komplementbyggnad och fastighetsgräns minst 2,5 meter **(p)**.

Friytor

Mellan bostadsområdet och Kvarnbäcken lämnas ett naturområde (**NATUR**) med tillhörande kulturresevat (**q**). En befintlig stig möjliggör allmänhetens fortsatta tillgång till bäcken och befintliga fornminnen.

Kommunikationer

Gator och trafik

De tre respektive fastigheterna ansluter till E12 via en förlängning av Vintervägen, se illustration ovan. Det nya vägområdet utgörs delvis av ett befintligt servitut för väg.

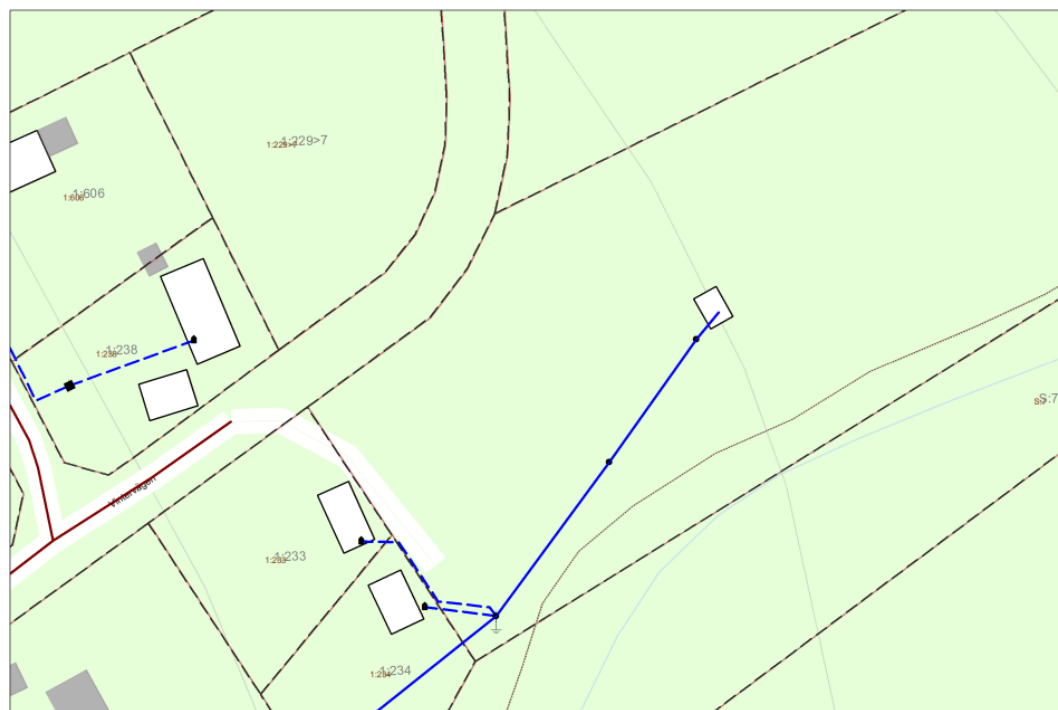
Parkering

Parkeringsbehov för boende ska lösas inom respektive fastighet.

Skoterled

Det finns dispenserade skoterspår i anslutning till planområdet och det är tillåtet att köra skoter på Vintervägen, vilket är vägen som ansluter till Björkfors 1:228.

Teknisk försörjning

Vattenfall ledningar.

El och värme

Vattenfall har elanläggningar i närheten av planområdet. Luftledning visas som heldragen linje och kabel i mark som streckad linje där 0,4kV är markerat i blått.

Vid all planerad grävning i mark ska ledningsägaren kontaktas och kabelutsättning begäras.

Elförsörjning kan ombesörjas genom anslutning till befintlig huvudmatning för el och fjärrvärme. Anslutningspunkt anges av huvudman. Luftledning tas ned och ersätts med markkabel, detta bekostas av fastighetsägare.

Tele- och datakommunikationer

Datakabel (fiber/bredband) finns framdraget till befintliga grannfastigheter. Exploatören tar kontakt med respektive leverantör för tele- och datakommunikationer i samband med projektering.

Avfall

Avfallshantering inom området sköts av Storumans kommun.

Räddningstjänstens behov

Räddningstjänstens behov av framkomlighet till angreppsvägar ska beaktas i samband med markprojektering, samt behov av brandposter och släckvatten.

Service

Planområdet är belaget cirka 200 m från Hemavans centrum där olika typer av service finns.

Tillgänglighet och trygghet

Att människor med olika typer av funktionsnedsättningar och i alla åldrar kan bli fullt delaktiga i samhällslivet, ska alltid beaktas fullt ut vid nybyggnation. Alla ytor ska göras tillgängliga, trygga och användbara för alla grupper av människor så långt det är möjligt och inom rimliga kostnader. Detta gäller både fysisk och psykisk tillgänglighet - allt från den faktiska framkomligheten till val av växter som kan orsaka allergier som gör det svårt för vissa människor att vistas i miljön eller sådant som kan orsaka känslan av otrygghet, till exempel bristande belysning eller skötsel.

MILJÖKONSEKVENSER

Enligt 6 kap. miljöbalken om miljöbedömningar och miljökonsekvensbeskrivningar av planer och program ska en myndighet eller kommun som upprättar eller ändrar en plan eller ett program göra en miljöbedömning av planen, programmet eller ändringen, om dess genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Syftet med miljöbedömningen är att integrera miljöaspekter i planeringen så att en hållbar utveckling främjas.

Bedömningen ska göras enligt de kriterier som anges i *förordning 1998:905 om miljökonsekvensbeskrivningar* och ska alltid utmynna i ett motiverat ställningstagande. Innan myndigheten eller kommunen tar ställning till om betydande miljöpåverkan kan antas uppstå så ska den eller de länsstyrelser, kommuner och andra myndigheter som berörs av planen, programmet eller ändringen, ges tillfälle att yttra sig. Regeringen får meddela föreskrifter om vilka slags planer och program som alltid kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Om förändringen antas innebära betydande miljöpåverkan ska det upprättas en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) där konsekvenserna ska identifieras, beskrivas

och bedömas. Krav på innehållet återfinns i 6 kap. 12-13§ MB. Hänvisning till detta finns även i Plan och bygglagens (PBL) 4 kap. (34§).

Behovsbedömning

Storumans kommun har bedömt att detaljplanens genomförande inte innebär betydande miljöpåverkan och att någon fullständig MKB till detaljplanen behöver utarbetas. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att det inte krävs MKB.

För mer information, se *Behovsbedömning, Detaljplan för del av fastigheten Björkfors 1:228, 2015-11-24 (Dnr: 2015.0616-315)*, vilken finns tillgänglig på Storumans kommun.

Förenlighet med miljöbalken

Aktuellt detaljplaneförslag bedöms vara förenligt med miljöbalkens (MB) 3 kap. (*Grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden*) och 4 kap. (*Särskilda bestämmelser för hushållning med mark och vatten för vissa områden i landet*).

Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormer (MKN) är ett juridiskt bindande styrmedel som infördes med miljöbalken 1999 (5:e kap.) för att komma till rätta med miljöpåverkan från diffusa utsläppskällor som till exempel trafik och jordbruk. En MKN kan anges som en halt eller ett värde (högsta tillåtna halt av ett ämne i luft, mark, eller vatten) men kan även beskrivas i ord om lägsta godtagbara miljö kvalitet inom ett geografiskt område.

MKN kan ses som styrmedel för att på sikt nå miljö kvalitetsmålen

(www.miljomal.nu).

Det finns idag MKN för olika föroreningar i utomhusluften (SFS 2010:477), olika parametrar i vattenförekomster (SFS 2004:660), olika parametrar i havsmiljön (SFS 2010:1341) olika kemiska föreningar i fisk- och musselvatten (SFS 2001:554) samt för omgivningsbuller (SFS 2004:675).

Storumans kommun bedömer att aktuellt detaljplaneförslag inte påverkar någon MKN på ett betydande negativt sätt (se även behovsbedömningen).

MKN för utomhusluft

Det finns svenska MKN för den högsta tillåtna halten i utomhusluft av kvävedioxid och kväveoxider, svaveldioxid, kolmonoxid, ozon, bensen, fina partiklar (PM10 och PM2,5), bens(a)pyren, arsenik, kadmium, nickel och bly i utomhusluft.

Tillkommande trafik i och med detaljplanens genomförande är så pass begränsad och bedöms därför inte innebära betydande luftutsläpp som leder till att MKN riskerar att överskridas.

MKN för vattenförekomster

Bottenvikens vattendistrikt är Sveriges nordligaste vattendistrikt och omfattar hela Norrbottens län samt större delen av Västerbottens län. Länsstyrelsen i Norrbottens län har utsetts till vattenmyndighet i distriktet.

Vattenmyndigheten i Bottenvikens vattendistrikt beslutade i december 2009 om MKN för samtliga yt- och grundvattenförekomster i vattendistriktet vilka ska uppnå god ekologisk status (alternativt god potential) samt god kemisk ytvattenstatus år 2015 om inte särskilda skäl finns. MKN innefattar även ett krav på icke försämring, vilket innebär att vattenförekomstens miljötillstånd inte får försämrats till en lägre statusklass. Under 2015 har åtgärdsprogram, förvaltningsplan och miljökvalitetsnormer reviderats (avseende perioden 2015-2021). Beslut har ännu inte tagits.

Idag har den ekologiska statusen för berört vattendrag Umeälven (SE730861-146315) med huvudavrinningsområde Umeälven, klassificerats som måttlig men uppnår god kemisk ytvattenstatus med undantag av kvicksilver* (www.viss.lansstyrelsen.se, 2016-04-12). Flödesförändringar har konstaterats vara orsak till att god ekologisk status inte uppnås. Ytterligare utredningar kommer därför att behövas för att avgöra vilka åtgärder som krävs för att skapa hydromorfologiska förutsättningar för att uppnå god ekologisk status senast 2021.

*Gränsvärdet för kvicksilver i stort sett alla ytvattenförekomster (sjöar, vattendrag och kustvatten) i Sverige idag. Detta beror på att det under lång tid har skett utsläpp av kvicksilver, främst från internationella luftnedfall.

Idag har den ekologiska och kemiska statusen för berörd grundvattenförekomst (SE730570-146353), sand- och grusförekomst väster om aktuellt planområde med huvudavrinningsområde Umeälven, klassificerats som god (www.viss.lansstyrelsen.se, 2016-03-29). Inga risker att MKN kommer att överskridas har identifierats.

Utveckling enligt planförslaget bedöms inte påverka huruvida normerna för god ekologisk eller god kemisk yt- och grundvattenstatus kan uppnås/upprätthållas för nämnda vatten. Området ingår i kommunens verksamhetsområde för vatten och avlopp. Dagvatten som uppkommer inom planområdet ska omhändertas lokalt vilket bedöms vara genomförbart då stora naturområden bevaras inom planområdet. De diken och bäckar som går genom området kommer att bevaras i dess befintliga dragning.

MKN FÖR havsmiljön

Inget vatten som påverkar kustvatten/MKN berörs av aktuell utveckling.

MKN för fisk- och musselvatten

Ingen vattenförekomst som är utpekad som fisk- eller musselvatten enligt Naturvårdsverkets förteckning (NFS 2002:6) finns eller berörs av aktuell utveckling.

MKN för omgivningsbuller

MKN för buller bygger på ett EG-direktiv för buller som infördes i svensk lagstiftning i förordning (2004:675) om omgivningsbuller. Enligt förordningen finns en skyldighet att kartlägga buller och upprätta åtgärdsprogram samt sträva efter att

omgivningsbuller inte medför skadliga effekter på människors hälsa. Kravet på kartering börjar gälla när ett samhälle har fler än 100 000 innevånare.

Eftersom Hemavan har färre än 100 000 innevånare, finns det inte något formellt krav på bullerkartering. Det finns därför inte heller några beslutade miljö kvalitetsnormer.

Tillkommande trafik bedöms inte innebära betydande problem med buller.

ADMINISTRATIVA FRÅGOR

Tidplan

Målsättningen är att detaljplanen ska kunna antas i slutet av 2016.

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år från den dag planen vunnit laga kraft. Planen gäller dock tills den upphävs eller ersätts med en ny detaljplan. Inom genomförandetiden förutsätts att syftet med detaljplanen förverkligas.

Ansvarsfördelning och huvudmannaskap

Storumans kommun ansvarar för upprättandet av detaljplanen men kommer ej att vara huvudman för skötsel av vägar och naturmark.

Ansvar för behövliga markförvärv, fastighetsbildningsåtgärder, rättighetsupplåtelser, eventuella ombyggnadsåtgärder på angränsade ytor med mera för genomförande av detaljplanen regleras i ett senare skede, eventuellt med avtal.

Ledningsnät för vatten, avlopp, el och värme kommer inom kvartersmark att ägas och förvaltas av respektive fastighetsägare som även ansvarar också för drift och underhåll av detta.

Avtal

Ett planavtal har upprättats mellan kommunstyrelsen och miljö- och samhällsbyggnadsnämnden för framtagande av detaljplanen.

Lovplikt

Enligt 4 kap. 15§ plan- och bygglagen kan kommunen inom visa ramar besluta att minska eller utöka bygglovpliktens omfattning. Lättnader i bygglovplikten får emellertid inte beslutas om bygglov krävs för att tillvarata grannars intressen eller allmänna intressen. Kommunen bedömer att det inte finns anledning att besluta om förändrad lovplikt.

EKONOMISKA FRÅGOR

Planekonomi

Storumans kommun ansvarar för upprättandet av detaljplanen.

Behövliga markförvärv, fastighetsbildningsåtgärder, rättighetsupplåtelse, projekteringskostnader, byggnationer och anläggningsarbeten regleras i ett senare skede, eventuellt med avtal. Detta inkluderar även kostnader för eventuella flyttningar av markledningar och ombyggnadsåtgärder i angränsande ytor, vilka härrör från exploateringen.

Exploatören utför va-anläggning inom planområdet. Anläggningen ansluts till det kommunala nätet i av kommunen anvisad punkt. Anslutningsavgift kommer att debiteras enligt gällande taxa.

Planavgift

Planavgift är ej aktuellt.

TEKNISKA FRÅGOR

Behov av ytterligare utredningar

Detaljerad geoteknisk undersökning för grundläggande av byggnader med mera genomförs och bekostas av berörd exploatör. Exploatören ansvarar och bekostar även detaljutredning angående utformning av ledningsnät och dagvattensystem vilket ska redovisas i samband med bygglov.

Behov av kompletterande tillstånd

Förutom fastighetsavstyckning och bygglov bedöms inga kompletterande tillstånd behövas för aktuell exploatering.

SAMRÅD/GRANSKNING

Efter samråd respektive granskning kommer inkomna synpunkter att sammanställas i en samrådsredogörelse respektive ett granskningsutlåtande. Handlingarna kommer att revideras/kompletteras vid behov.

Planfrågor har diskuterats med berörda under utredningsprocessen.

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

Beställare

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, Storumans kommun

Kommunens handläggare

Ulrika Kjellsdotter

Planförfattare

Fredrik Spjut, WSP Samhällsbyggnad

Emelie Edström, WSP Samhällsbyggnad

MILJÖ- OCH SAMHÄLLSBYGGNADSKONTORET

Sonja Eliasson
Planchef

Ulrika Kjellsdotter
Handläggare